

Herst 2018

PSITTASCENE

The Magazine of the WORLD PARROT TRUST

EXTRA BIJLAGE BENELUX

Tweede kans in de Caatinga

Artikel en foto's: Yuri M. Valença, MSc rescue Centre CETAS Tangara – CPRH Vertaling door: André Becker Saidenberg.

De laatste drie decennia zijn er honderdduizenden blauwvoorhoofden *Amazona aestiva* geregistreerd in de internationale handel. Het feit dat bijna de helft van de gevangen vogels het niet overleven, maken markten vooraleer deze praktijken kostbaar en tragisch. Er gloort een beetje hoop: Een opvangcentrum en een wildlife ruimte van een universiteit, met hulp van de World Parrot Trust, hebben de handen ineengeslagen om sommigen van de amazones en andere gevangen papegaaien, die ieder jaar worden gevangen in Brazilië, een tweede kans te geven.

Het project van de blauwvoordhoofd amazone begon uit noodzaak om de passende bestemming te geven aan deze honderden papegaaien, die in overbevolkte opvangcentra in Brazilië belanden.

Dit was niet de enige reden aangezien een zo veelvuldig verhandelde soort ook betekent dat dat de dichte begroeiing van hun oorspronkelijke verspreidingsgebied in de halfdroge Caatinga nu zonder vogels zit of zichzelf in standhoudende populaties. Hoewel hij nog steeds als van weinig belang op de Lijst van IUCN staat blijkt duidelijk, dat bij waarnemingen in het veld, **dat in veel gebieden deze zogenaamde normale vogel nu uitgestorven is.**

Met dit in het achterhoofd startten, het opvangcentrum van het milieuministerie van de staat Pernambuco in noordoost Brazilië (CPRH CETAS Tangara) samen met het wildlife centrum van Caatinga (CEMAFAUNA) gelegen aan de Sao Fransisco University (UNIVASF), in 2010 dit project, toen de eerste papegaaien werden opgevangen en vrijgelaten. Buiten de eens aanwezige blauwvoorhoofden zijn er ook andere soorten gered en vrijgelaten zoals de cactusparkiet *Eupsittula cactorum* en de blauwkoparatinga *Psittacara acuticaudata*. Papegaaien komen uit verschillende achtergronden, maar zijn allemaal illegaal gevangen in het wild in Brazilië, over het algemeen als kuiken.

Grote aantallen van deze illegaal gehouden huisdieren werden dan naar het centrum gebracht door de milieupolitie als geconfisqueerd, of in sommige gevallen vrijwillig afgegeven door mensen die begrijpen dat hun huisdier, hoewel hij erg geliefd zal zijn, zijn vrijheid verloor en hun condities in gevangenschap verre van ideaal zijn. Dit veroorzaakt veel uitdagingen omdat al deze papegaaien vragen om een lang trainingstraject, gedragsevaluatie, trainen om vijanden te herkennen en tevens in het geval van kuikens en jonge vogels een lang overlevingsproces, om klaar te zijn voor vrijlating.

Er zijn vele stappen nodig bij hun rehabilitatie, maar het is bemoedigend te zien dat de meeste vogels in staat zijn om te herstellen en opbloeien wanneer ze hun tweede kans in het wild krijgen.

Het partnerschap bestaat uit twee fases waar de vogels worden onderzocht en gerehabiliteerd in het CPRH-centrum kleinere volières en dan naar grotere vluchten (8m hoog X 50m lang) in CEMA FAUNA voor verdere ontwikkeling van hun vliegspieren. We zien hoeveel van deze papegaaien, vooral de blauwvoorhoofden, lijken op de zittende mens die naar gym moet, om het pijnlijke proces om extra gewicht te verliezen en het krijgen van belangrijke spieren.

Het eindresultaat is heel duidelijk omdat ze veel fitter ogen als ze eenmaal kunnen vliegen en een wisselwerking hebben met andere soortgenoten. Er zijn veel paren en groepen waargenomen tijdens de training fases met als resultaat een sterkere band en groter succes voor de aankomende vrijlatingen.

Na de eerste rehabilitatiefase gaan de vogels op transport naar hun nieuwe verblijven in een lastige reis van 7 uur waarbij we om drie uur 's ochtends starten. Daar, na te zijn geselecteerd als kandidaat, geringsd en gechipt, blijven de amazones ca. 40 dagen om te acclimatiseren, te wennen aan het voedsel en de omgeving. Er is een heleboel te leren voor hun voordat ze kunnen worden vrijgelaten.

Kennis verspreiden op scholen en aan de lokale bevolking in de gebieden van vrijlating zijn een belangrijk onderdeel van het project. Bovendien bereiken we een breder publiek in de omliggende centra, d.m.v. de lokale radio en evenementen op de dorpspleinen. Eén interessant effect van het project was de hernieuwde interesse in ecotoerisme in het gebied rond de stad Exu waar een van de nabijgelegen vrijlatingsgebieden ligt op een boerderij. Dit werd met behulp van TV -en radioprogramma's bereikt evenals met het lokale en nationale sociale netwerk, die het effect lieten zien van de pogingen deze vogels terug in de natuur te brengen.

Terwijl ik dit schrijf, zijn er al 289 blauwvoorhoofden vrijgelaten in twee verschillende beschermde gebieden, waar de soort was verdwenen, met nog meer amazones te gaan die in het rehabilitatieproces zitten. Zo'n 200 vogels wachten op de gelegenheid te worden vrijgelaten.

Het volgen van deze vogels is ook een belangrijk deel van het hele project en heeft succesvolle resultaten laten zien. Met het begin van het regenseizoen in het halfdroge gebied, is het broedseizoen aangevangen in het tweede vrijlatingsgebied in Salgueiro. Daar hebben we heel positieve successen gezien met 5 actieve nesten met jongen die op uitvliegen staan.

Een speciaal paar koos een dode boomstronk om te broeden en hoewel het hun eerste broedpoging was, werden er tijdens de maandelijkse controle drie plompe kuikens geteld. Tijdens mijn schrijven zijn ze allemaal uitgevlogen. Het is een beeld dat we hopen voort te zetten voor de komende jaren!

Wilde papegaaien inDuitsland?

Artikel en foto's © Bianca Hahn

De geelkopamazone is een bedreigde papegaaiensoort inheems in Centraal Amerika.

Verbazingwekkend is er een kleine populatie van deze papegaai in Stuttgart, zuidwest Duitsland, die daar al 30 jaar gedijt,

Het begon allemaal in 1984: een geelkopamazone *Amazona oratrix* ontsnapte waarschijnlijk bij iemand, werd regelmatig gezien op het terrein van de Wilhelmina Zoo en Botanische tuin.

Blijkbaar waren er een onsuccesvolle pogingen de amazone te vangen en er gaan geruchten dat een dierenliefhebber medelijden met de eenzame vogel had en er een kocht en vrijliet. De twee amazones trokken samen op en werden een koppel dat in 1986 drie kuikens grootbracht. De populatie is sindsdien geleidelijk gegroeid.

In 1995 werd er een totaal van 16 vogels geteld en tienjaar later 38 stuks. Aan het eind van 1990 kwamen er twee blauwvoorhoofdamazones *Amazona aestiva* bij. Niemand wist waar ze vandaan kwamen.

Een verdween na korte tijd en de andere vond een partner en had nakweek. Intussen is de populatie uitgegroeid tot meer dan 60 amazones,

Tegenwoordig wordt de amazone gezien als een genaturaliseerde soort in Duitsland, omdat het al 30 jaar voor zichzelf kan zorgen zonder hulp van buitenaf en meerdere generaties voor nakweek heeft gezorgd.

Herstel in Rio Abajo

Door Jamie Gilardi, uitvoerend directeur

Als we aankomen in het regenwoud van Rio Abajo in Puerto Rico eind mei, kreeg ik een overweldigende positieve indruk. Het was helder en zonnig, prachtig groen, met uitzichten van bergen en valleien die ik voorheen nog nooit had gezien. Langzaam daagde het me wat er mis was; welbeschouwd zie normaal gezien uitzichten of de zon in een tropisch bos. Het raakte me meteen hoe dramatisch het was veranderd sinds mijn laatste bezoek.

Op 20 september 2017 verwoestte de orkaan Maria Puerto Rico, het hele eiland achterlatend zonder stroom en water, de meeste wegen onbegaanbaar en inderdaad het meeste bos ernstig uitgedund. Veel van de grote bomen waren omgevallen door de storm en degenen die overeind bleven verloren bijna al hun bladeren, takken En in sommige gevallen veel van de bast was van hun stam gestript. Vandaar het nieuwe open uitzicht op de volières van Rio Abajo hun vrijlatingssite, waarbij de overgebleven bomen op telefoonpalen leken met wanhopige tekens van leven ontspruitend aan hun stam.

Inderdaad het gebrek aan takken aan de meeste bomen werd een probleem een paar dagen later toen we een goede boom zochten om in te klimmen om technieken te oefenen voor het bereiken van nestholtes en ander papegaaienwerk hoog in het bladerdak – of wat er van over was. Een van de redenen van mijn bezoek was samenwerking met een bijzonder toegewijd team van het Department of Natural en Environmental Resources (DNER) van Puerto Rico en het delen van een paar boomklimmiddelen, waaronder het gebruik van een katapult om touwen over heel hoge bomen te schieten en dan het gebruik van veilige klim -en afdaling methodes te leren. Maar het vinden van een stevige boom met een paar takken om het klimtouw te bevestigen was uiterst moeilijk, deed ons de realiteit beseffen dat Maria de meeste van deze bomen van hun takken had ontdaan – maar een van de vele ervaringen die liet zien hoe zo'n orkaan de hele structuur van het hele bos kan vernietigen.

Natuurlijk was de meest belangrijke zorg na de storm het lot van de kleine populatie van herintroduceerde papegaaien – een van de zeldzaamste van alle amazones. Kortweg was het grote nieuws dat een groot deel van de wilde vogels op deze site in Rio Abajo de storm hadden overleefd en hoewel een paar maanden te laat, **had een groot aantal wilde papegaaien het niet alleen overleefd, maar deden een serieuze poging tot broeden.**

Het blijft me verbazen hoe snel en gul papegaaienliefhebbers over de hele wereld reageren op wilde papegaaien in nood, of het nu een crisis is die veroorzaakt wordt door de mens waarbij duizenden vogels uit het wild worden gehaald voor de dierenhandel, of natuurlijke rampen zoals de orkaan Maria die vogels uitroeien en zorgen voor het vernietigen van habitat op grote schaal. Direct na de storm doneerden honderden supporters duizenden dollars om de inheemse papegaai van Puerto Rico te helpen overleven.

Omdat we een sterke relatie met het beschermingsteam hadden van het DNER had de WPT een goede positie om zowel dit support van over de hele wereld op gang te brengen en daarbij nauw samen te werken met onze partners in Puerto Rico om zeker te zijn dat de fondsen zo efficiënt mogelijk werden (en worden) gebruikt voor het herstel van de papegaaien zelf, zowel in gevangenschap als in het wild.

Natuurlijk waren er heel wat dringende behoeften na zo'n vernietigende storm. De hoogste prioriteit waren basisbehoeften zoals stroom en water – niet alleen was de stroom afgesloten naar de volières van Rio Abajo, de hele stroomvoorziening in het gebied lag letterlijk op de bodem van het bos. Dus bij het evalueren wat het meest noodzakelijk was, vooral tijdens het broedseizoen, vond de DNER dat er een back-up stroomvoorziening moest komen om zeker te zijn dat de incubators en broedmachines 's nachts konden blijven aanstaan, vooral als de generatoren niet draaiden. Met een combinatie van omzetteren en laders die vanuit de USA werden verscheept en batterijen van de golfwagentjes ter plaatse legden en testten het team een systeem aan.

We konden ze tevens gebruiken om onze camera's op te laden zodat we drie van onze nesten continue konden controleren. De onverwachte broeddrang van de vogels na Maria veroorzaakten ook andere dingen, vooral omdat sommige paren gewend waren aan nestboxen en nu natuurlijke nestholtes gebruikten.

Als papegaaien hun nestboom kozen - liever dan de zorgvuldig door het veldteam opgehangen nestbox in een geselecteerd gebied - komen er nieuwe problemen bovendrijven die nieuwe middelen en trucs vragen om zulke nestelende paren te volgen, te beschermen en te steunen. Soms kiezen ze een dode boom waardoor er in klimmen praktisch onmogelijk is, soms zitten er in de holte vleermuizen of stekende insecten en soms liggen de eieren dieper dan een armlengte.

In de praktijk hebben veel natuurlijke nesten een lange lijst met problemen. Op mijn laatste dag in het veld bezochten we zo'n natuurlijk nest en zagen we een van de papegaaien eruit klimmen en wegvliegen.

We bespraken hoe we het beste erin konden klimmen en de situatie aan te pakken, de waarde om een camera erin te laten zakken om te zien wat erin was, of er wat in was en hoe we een inspectieluik konden zagen als dat nodig was. Bij nadere inspectie ontdekte het veldteam dat de holte te diep was en er een luik moest worden gemaakt om eventuele eieren of kuikens te kunnen hanteren. Dus we kochten een kettingzaag op batterijen zodat we het snel en veilig kon worden gedaan. Wat bleek achter het luik zat een perfect gezond kuiken (*zie foto's uiterst rechts*) bijna klaar om uit te vliegen!

Dit zijn maar een paar voorbeelden van de vele manieren waarbij papegaaienliefhebbers bijdragen na de orkaan om te helpen de soort en het beschermingsprogramma weer lopende te krijgen. En omdat dit support maar een klein aandeel is van het totale budget van de regering van Puerto Rico en de US Fish and Wildlife Service waarbij we de flexibiliteit hebben om snel urgente behoeften in te vullen zodra ze zich aandienen,

betekenen de bijdragen van WPT om te helpen snel de beschermingspogingen te kunnen oplossen voor zowel de vogels in gevangenschap als in het wild in Rio Abajo.

WE kijken allemaal uit naar deze samenwerking en hopen in de toekomst de support verder uit te breiden met technische uitwisselingen en bezoeken naar andere projecten in het Caribisch gebied en Midden-Amerika. Dus blijf op de hoogte niet alleen voor volgende artikelen van het team in Puerto Rico, maar ook voor nieuwe projectontwikkelingen in het komende jaar.

In deze korte update heb ik met gericht op hoe papegaaienliefhebbers van over de hele wereld zich verenigden om deze vogel te steunen en zijn toegewijde beschermers in Puerto Rico en hoe deze steun nu wordt gericht op het herstel van de soort.

Blijf op de hoogte voor nieuwe en meer gedetailleerde artikelen in de komende PsittaScenes waarin we een serie artikelen zullen plaatsen over de details van de naweeën van de storm, verhalen verteld door dappere en kundige beschermers die de impact van Maria als eerste hebben ervaren en hebben geholpen de brokstukken bij elkaar te rapen na de storm. Ik weet zeker dat jullie zullen genieten van hun aangrijpende verslagen op de gevolgen voor de vogels in gevangenschap en in het wild en de fenomenale uitdagingen om alles draaiende te houden in de weken en maanden na orkaan Maria.

KIWA: een verhaal van een redding van een ara.

Artikel door Desi Milpacher, foto's Alison Hayles.

Hoe de liefde in mijn jeugd voor een huisdier een missie werd om honderden papegaaien te redden.

Net terug van een informatief en gezellig werkbezoek aan Paradise Park in Cornwall, UK, van de oprichter van WPT, kwamen aan bij een afgelegen boerderij in het golvende Engelse landschap voor een bezoek aan een andere soort – een vervolg van een project dat ongeveer een jaar eerder begon.

Het was niet minder dan een opvang voor meer dan 170 ara's en papegaaien uit een verwaarloosde situatie en we waren daar om te kijken en rapport uit te brengen hoe het zevergaan was. Hoe zijn ze eraan toe, vroeg ik me af met gemengde gevoelens van opwinding en verwachting.

Als je voor het eerst de binnen/buiten volières ziet waar deze vogels nu verblijven in vergelijk met waar ze vandaan kwamen, zou je denken dat er een wonder was geschied. Er zijn zitstokken, natuurbroedblokken, voerbakken en een ondergrond van gras. Er zijn binnenhokken voor hun comfort en veiligheid. En vooral er is **ruimte om te vliegen!**

Totaal anders dan in hun vorige leven, waar de vogels in kleine kooien leefden in een schimmelige bouwval. Het was een complete verandering voor een groep vogels die eigenlijk amper hoop had op een verrijking of zelfs een redelijk bestaan.

Hooguit een jaar deed ze goed. Het gaf vooral voldoening om te zien dat ze hun buitenverblijven meer gingen gebruiken (*vooruitgang gaat langzaam als je jaren bent opgesloten geweest*) waar bij sommigen op avontuur gingen om frisse lucht te snuiven en de warmte van de zon te ervaren.

Veren waarop gekauwd was en geplukt waren kwamen terug, het verenpak is helderder en geluiden zijn sterker. Met kijken naar het rondcirkelen in de volières, vliegend van tak naar tak, onderling kibbelend en over het algemeen zich gedragend als ara's was inspirerend en een opluchting.

Het begon allemaal met een bezoek aan een vriend uit het verleden Joe Davenport, een van oorsprong Brit die nu in Nieuw-Zeeland woont en voorheen een blauw gele ara had, die Kiwa heette.

Na jarenlang van gezelschap moest Joe haar terug brengen naar de kweker waar zijn ouders haar oorspronkelijk vandaan hadden terwijl hij zijn volwassen leven oppakte. Ze was nooit lang uit zijn gedachten en zodra hij kon ging hij terug om haar te zien.

Toen hij de omstandigheden zag waaronder zij en 170 andere ara's zich bevonden was hij begrijpelijk van zijn stuk. Hij maakte zich grote zorgen over hun lot, dus na zijn bezoek benaderde hij de World Parrot Trust om te zien of ze hem konden helpen.

Het besluit van Joe om deze ara's hoop te geven zette beweging in een super krachtsinspanning op de schouders van 20 vrijwilligers – Joe zelf, acht dierenverzorgers, vier dierenartsen, twee technische dierenartsen en WPT-medewerkers – om deze onfortuinlijke groep vogels te vangen, onderzoeken, behandelen en hun leven te veranderen. Het was een ongelooflijke operatie maar hij moest gedaan worden en snel.

David Woolcock, hoofdcurator van Paradise Park en een aantal veterinaire personeel hadden zich al ontfermd over de ziekste vogels. Een paar ervan, jammer genoeg, konden niet meer geholpen worden. Dat zorgde ervoor dat de anderen nog dringender gered moesten worden.

Toen eenmaal alle vergunning binnen waren, werd het Kiwa Centre, royaal gefinancierd door Joe, gebouwd. Op de dag van de verhuizing was iedereen die erbij betrokken aanwezig bij de oude kweekschuur, een gebouw dat zeker betere tijden had gekend.

Nadat ze waren gevangen, waren behandeld tegen verwondingen/ziekten, nagels waren geknipt – alles gedaan was gezien de algehele conditie van de vogels.

Toen alles klaar was en ze hersteld waren van hun kalmeringsmiddel, werden ze met zorg in kratten gezet en met bestelwagens naar de nieuwe locatie vervoerd die een paar kilometer verderop lag. Het hele proces nam 24 uur in beslag verdeeld over twee dagen en was voor iedereen een forse inspanning.

Nu de vogels in hun nieuwe verblijven zitten, wat gebeurt er nu? Sommige van de geelvleugelara's zijn al overgeplaatst naar Dudley Zoo, waar ze zullen fungeren als ambassadeurs om bewonderaars te vertellen over hun wilde familie in Honduras, een van de overgebleven thuishavens van deze vogels. Een groep groenvleugelara's zullen hun vleugels uitslaan in Argentinië, waar ze zullen gaan deelnemen aan een herintroductieprogramma. Plus grijzeroodstaart papegaaien, die een paar jaar geleden zijn geconfisqueerd in Bulgarije en zich op dit moment in Frankrijk bevinden, zullen de groep versterken in het Kiwa Centre, voor verder herstel en dan eventueel teruggaan naar Afrika waar ze thuishoren.

Wat betreft de overgebleven ara's en andere papegaaien, zij zullen hun leven slijten met de juiste zorg, veiligheid, goed eten en dingen om te spelen en te doen. And Joe en Kiwa, de belangrijkste helden hiein, kunnen zich koesteren in de zekerheid dat zij alles hebben gedaan voor deze prachtige vogels.

©Vertalingen Ria Vonk